

Bulovec Štefka. Bibliografija Edvarda Kardelja / pripravila in uredila Štefka Bulovec. — Ljubljana : Komunist, 1980. — 254 str. ; 25 cm.

Izšla je Bibliografija Edvarda Kardelja (1910—1979), velikega jugoslovanskega marksista in utemeljitelja socialističnega samoupravljanja ter najstarejšega Titovega sodelavca.

Kardeljevo delo, ki je postalo pomemben del mednarodnega marksističnega raziskovanja, je prikazano v bibliografiji, ki jo je skrbno zbrala in uredila neutrudna višja bibliografka Štefka Bulovec, biografske podatke pa so v »Pregledu revolucionarne politike in državniške dejavnosti Edvarda Kardelja« dodali sodelavci kabineta Edvarda Kardelja ter Inštituta za zgodovino delavskega gibanja. V uvodu zvmemo, da je bilo prvotno predvideno, da bi bibliografija segala do konca leta 1977. Po Kardeljevi smrti pa je bilo smotno, da se bibliografija razširi do konca leta 1978.

Teoretično ustvarjalnost Edvarda Kardelja bo treba znanstveno osvetliti in temeljito proučiti. To dolgujemo velikemu revolucionarnemu voditelju in mislecu našega in sodobnega mednarodnega delavskega gibanja in to dolgujemo aktulni potrebi vsakdanjega boja za dograjevanje sistema socialistične samoupravne demokracije. Kardeljevo delo je veličasten primer povezovanja teorije in prakse. Ob prebiranju Kardeljeve bibliografije, ki bo olajšala študij naše druž-

boslovne marksistične misli, spoznavamo njegov obširni opus.

Avtorica nam je približala Kardeljeva objavljena dela od leta 1928 do leta 1978. Pri tem ni upoštevala, kot pravi sama v bibliografskih pojasnilih, dokumentacijskih drobcev: kratkih brzojavk, čestitk, zahval in beležk o zdravstvenem stanju ter člankov iz njegovega časopisja in zbornikov, ker bi bil njihov seznam pomanjkljiv.

Lepo opremljeno knjigo krasi Kardeljeva fotografija. Uvodna beseda, ki jo je prispeval izdajatelj in založnik, je prevedena v več jezikov. V bibliografskih pojasnilih, ki sledijo, govori Štefka Bulovec o zasnovi bibliografskega dela, o značilnostih Kardeljevih objav, o ureditvi gradiva in načinu oštevilčenja bibliografskih enot. Nato nam našteje kazala in literaturo, smotrna pa je tudi navedba kratice in psevdonimov Edvarda Kardelja.

Bibliografija ima tri dele: prvi navaja spise Edvarda Kardelja, drugi spise o Edvardu Kardelju, tretji pa so kazala. Spise Edvarda Kardelja avtorica dela na jugoslovanske objave — 2630 enot in inozemske objave — 84 enot, kar zneske skupaj 2714 bibliografskih enot.

Treba pa je opozoriti, da tekoče številke niso namenjene preštevanju bibliografskih enot, so le simboli za naslove v kazalnih, kot pravi avtorica v pojasnilih, zato nas ne sme motiti, če je ponekod dodana črka a za številko, nekaj številčk pa tudi manjka.

Jugoslovanske objave obravnava najprej knjige — 582 enot, nato članke — 2043 enot in uredniško

delo — 5 enot. Ureditev je kronološka, nanjo opozarjajo letnice na vrhu vsake strani nad črto, kjer je označena tudi paginacija. Knjige iz leta 1978 so zaradi kasnejše odločitve o razširitvi bibliografije navedene pred članki iz istega leta. Najprej so za vsako leto naštetih tisti članki, ki so bili hkrati objavljeni v vodilnih listih republik, pokrajin in narodnosti; nato pa sledijo članki, ki jih je Edvard Kardelj publiciral v knjigah in revijah. V to skupino avtorica uvršča tudi prispevke v obliki predgovorov kot samostojne bibliografske enote.

Veliko Kardeljevih del je že v Jugoslaviji prevedenih v vse jezike naših narodov in narodnosti in v naslednje tuje jezike: v albanščino, v angleščino, v arabščino, v bolgarščino, v češčino, v danščino, v francoščino, v italijanščino, v japonščino, v kitajščino, v madžarščino, v nemščino, v norveščino, v grščino, v poljščino, v portugalščino, v romunščino, v ruščino, v slovaščino, v španščino, v švedščino, v turščino ter v rusinski, v indonezijski, v hindu in urdu jezik. Seznam knjig, ki so jih prevedli in izdali v tujini, pa bibliografija navaja v skupini »Inozemske objave«. Ti prevodi so naštetih po abecedi tujih jezikov, znotraj jezikovne razdelitve pa po abecedi stvarnih naslovov. Arabski, japonski in kitajski tiski imajo slovenski naslov v oglatih oklepajih.

V spisih o Edvardu Kardelju, ki segajo do maja 1979, je uporabljeno abecedno urejanje, tako avtorskih kakor anonimnih tekstov. Med spise o Edvardu Kardelju sodijo tudi razgovori z novinarji, zahvale za imenovanja in odlikovanja ter Kardeljevo poslednje pismo.

Bibliografski opisi upoštevajo običajne elemente, mnogi pa so obogateni z vsebinskimi opombami.

Kazala v zadnjem delu bibliografije vsebujejo stvarno kazalo, preglede bibliografskih enot po jezikih, seznam izpisanih periodik in že omenjeni pregled revolucionarne in državniške dejavnosti Edvarda Kardelja, v katerem pogrešamo podatek o smrti velikega revolucionarja.

Bibliografije pomenijo večkrat edini dostop do gradiva za študij marksistične literature, zato zaključujem poročilo s prepričanjem, da bo knjiga v praksi prav gotovo odlično služila.

Varja Praznik

Bajec Jože. Slovensko izseljenško časopisje 1981—1945 / Jože Bajec; [oprema Tone Strus]. — V Ljubljani : Slovenska izseljenska matica, 1980. — 146 str. ; 23 cm.

Bibliografija Jožeta Bajca je, kot njegovo delo Slovenski časniki in časopisi, nadaljevanje in dopolnitev Šlebingerjevega popisa slovenskega časopisja iz leta 1937. Avtor je vključil tudi gradivo, ki ga je sicer že natančno obdelal v zgoraj navedeni publikaciji, in nam tako podaja karseda popoln pregled časopisja slovenskih izseljencev v letih od 1891 do 1945.

Kot je zapisano v uvodu, je delo najnovejši poskus, ki naj bi strnil prizadevanja za popis časopisja naših rojakov na tujem. Prvi pregled je namreč sestavil Ivan Mulaček že ob petnajstletnici prvega slovenskega časopisa v Ameriki in ga objavil v *Laibacher Zeitung* 1. 1907. Publicist Frank Zaitz je s svojim člankom Slovensko časopisje v Ameriki sicer zelo nedosledno, pa vendarle zapolnil vrzel, ki bi ostala na tem področju predvsem zaradi neohranjenega gradiva. Uspešnejši je bil pisatelj in publicist Ivan Molek, ki je 1. 1941 ob 50-letnici slovenskega časnikarstva v